

Κείμενο 1

Η ευθύνη των δημοσιογράφων

Απόσπασμα από δημοσίευση του Ραθανού Άρη στη στήλη «Απόψεις» των Νέων, 6.3.2020, πηγή: <https://www.tanea.gr>.

Τις περισσότερες φορές για εμάς τους δημοσιογράφους ευθύνονται όλοι οι άλλοι και όχι εμείς. Πολλοί από εμάς θεωρούμε ότι έχουμε το αλάθητο αρκετές στιγμές και για σειρά ζητημάτων, ενώ νομίζουμε ότι ξέρουμε τα πάντα ή σχεδόν όλα. Κάτι σαν τους φωτεινούς παντογνώστες ή σαν τους σοφούς που όλοι προστρέχουν για συμβουλές.

Παράλληλα, εμμένουμε να επιδεικνύουμε την σοφία μας. Προφανώς και όλοι έχουν άποψη για όλα τα θέματα. Πόσο μάλλον ένας δημοσιογράφος. Μόνο που αρκετές φορές, καλύπτουμε επιφανειακά και με προχειρότητα θέματα μείζονος σημασίας και ύψιστου ενδιαφέροντος. Αρνούμαστε συνειδητά να αφήσουμε τους ειδικούς να μιλήσουν και τους υποκαθιστούμε.

Με τον τρόπο μας, ενίοτε συμβάλλουμε στη συσκότιση και στη δημιουργία αρνητικού κλίματος. Κάθε άλλο παρά μη γόνιμη είναι η παρέμβασή μας σε κρίσιμα ζητήματα, αν και θα έπρεπε να συμβαίνει το αντίστροφο. Δεν είμαι οπαδός του μηδενισμού, απλά τα τελευταία χρόνια, οι φωνές της λογικής και της μετριοπάθειας έχουν υποχωρήσει αρκετά με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Ως υπηρέτες της ενημέρωσης και με γνώμονα το διαχρονικό ρητό, «η δημοσίευση είναι η ψυχή της δικαιοσύνης», οφείλουμε να επανεξετάσουμε τη στάση μας και να αναλογιστούμε τι πράττουμε.

Πρωτίστως όμως οφείλουμε να σκεφτούμε τις συνέπειες των πράξεών μας και κατά πόσο συμβάλλουμε και εμείς στη δημιουργία κλίματος διχασμού, φανατισμού, μισαλλοδοξίας. Οφείλουμε να κινούμαστε με οδηγό την αλήθεια και έχοντας κατά νου και το κοινό περί δικαίου αίσθημα.

Όμως, πρέπει να είμαστε υπέρμετρα προσεκτικοί στα όσα μεταδίδουμε και να μην ρίχνουμε λάδι στη φωτιά. Τις τελευταίες ημέρες, για μια ακόμη φορά, είδαμε πολλά και επανέρχεται στο προσκήνιο για ορισμένους η συζήτηση για τα όρια και του δημοσιογραφικού λόγου, της δημοσιογραφικής κριτικής, του δημοσιογραφικού παρεμβαισμού και –αδόκιμος ο όρος- της δημοσιογραφικής παντογνωσίας.

Κείμενο 2

Στάσιμα νερά

Το ποίημα του Δημήτρη Καραμβάλη έχει αντληθεί από την ποιητική συλλογή «ΠΕΡΙ-ΣΥΛΛΟΓΗ», Αθήνα: 1983.

Είχε καταδικαστεί
σε δεκαοχτώ χρόνια κάθειρξη.
Σαν πέρασε ο καιρός και βγήκε
εφημερίδα αγόρασε
να διαπιστώσει πόσο άλλαξε
ο κόσμος.
Μα σαν το βλέμμα έρριξε
στην πρώτη τη σελίδα,
την έσκασε μπροστά στα μάτια του περιπτερά
και του είπε:
Χτεσινό φύλλο μου πουλάς
βρε μασκαρά;

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1° υποερώτημα (μονάδες 10)

Να εκθέσεις σε 50-60 λέξεις τις διαστάσεις της ευθύνης που έχουν οι δημοσιογράφοι αναφορικά με τον τρόπο παρουσίασης των γεγονότων, σύμφωνα με το Κείμενο 1.

Μονάδες 10

2° υποερώτημα (μονάδες 10)

Να χωρίσεις με κριτήριο το νόημα το Κείμενο 1 σε δύο υποενότητες (μονάδες 4) και να γράψεις έναν πλαγιότιτλο που να αποδίδει το νόημα κάθε υποενότητας (μονάδες 6)

Μονάδες 10

3° υποερώτημα (μονάδες 15)

α. Να δικαιολογήσεις την επιλογή του πρώτου πληθυντικού προσώπου από τον συγγραφέα στο Κείμενο 1 (μονάδες 5)

β. Να αντικαταστήσεις τις υπογραμμισμένες λέξεις στην 2^η παράγραφο του Κειμένου 1 με άλλες λέξεις ή φράσεις, προκειμένου το ύφος λόγου να γίνει πιο απλό, αλλά να μην αλλάξει το νόημα (μονάδες 10).

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Να ερμηνεύσεις την αντίδραση του προσώπου που πρωταγωνιστεί στην ποιητική αφήγηση στο Κείμενο 2 λαμβάνοντας υπόψη σχετικές κειμενικές ενδείξεις. Έχεις ανάλογη με του προσώπου που πρωταγωνιστεί αίσθηση για την επικαιρότητα ή όχι και γιατί; Να οργανώσεις την απάντησή σου σε 120-150 λέξεις.

Μονάδες 15